

DVB TV timetable

Sun	19:15	21:00	night repeat
Mon	10:15	15:15	21:00
Wed	10:15	15:15	21:00
Fri	10:15	15:15	21:00

“ဒီဗီဘီဒီဘိတ်”

အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲ အစီအစဉ်ကို DVB Multimedia Group က စနေနေ့တိုင်း တိုက်ရိုက် ရိုက်ကူးပြီး ဒီဗီဘီ ရုပ်သံလိုင်းမှာ တစ်ဖက်ပါ အစီအစဉ်အတိုင်း ထုတ်လွှင့် တင်ဆက်ပါတယ်။

DVB Debate ဟာ မိမိတို့ရဲ့ အတွေးအမြင် အယူအဆတွေကို လွတ်လပ်စွာ သဘောထား ကွဲလွဲနိုင်ဖို့၊ အပြန်အလှန် နားလည်မှုတွေကို တည်ဆောက်နိုင်ဖို့၊ မြန်မာ့အနာဂတ် ပိုမိုကောင်းမွန်လာစေဖို့၊ လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွင်းမှာ ရှိနေတဲ့ ပြဿနာတွေကို အဖြေရှာနိုင်ဖို့၊ လူတိုင်း ပါဝင်နိုင်ပြီး မတူကွဲပြားတာတွေကို လက်ခံပေးနိုင်ဖို့၊ အချေအတင်ဆွေးနွေးတဲ့ ယဉ်ကျေးမှုပေါ်ထွက်လာစေဖို့ ရည်ရွယ်ပါတယ်။

မီဒီယာတွေနဲ့ အသင်းအဖွဲ့တွေကိုလည်း အခုလို လွတ်လပ်ပွင့်လင်းတဲ့ ဒီဘိတ်ရဲ့ အချေအတင် ဆွေးနွေးပွဲမှာ ပါဝင်ဖို့ ဖိတ်ခေါ်ပါတယ်။ အပတ်စဉ် သတင်းထုတ်ပြန်ချက်တွေ၊ သတင်းဓာတ်ပုံတွေနဲ့ ဒီဘိတ်ကာတွန်းကို ရုပ်သံရိုက်ကူးပြီး မကြာခင်မှာပဲ ဒီဗီဘီဒီဘိတ်ရဲ့ ဖေ့စ်ဘုတ်စာမျက်နှာနဲ့ ဝက်ဘ်ဆိုက်မှာ ကြည့်ရှုနိုင်ပါတယ်။

DVB DEBATE

ယခုအပတ် ဆွေးနွေးပွဲအတွက် မေးခွန်းကတော့
"What's the impact of Climate Change?"
 ဖြစ်ပါတယ်။

❖ မှတ်ချက်ပေးလိုတာ၊ အကြံပြုလိုတာနဲ့ မေးမြန်းလိုပါက ရုံးချိန်အတွင်း ဖုန်းနံပါတ် ၀၁ ၉၀၀၀၄၈၈ နဲ့ debate@dvb.no ကို ဆက်သွယ်ပြီး အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးဦးထံ မေးမြန်းနိုင်ပါတယ်။

ဒီတစ်ပတ်မှာ “ကမ္ဘာကြီးပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် စိန်ခေါ်ချက်များ” ဆိုသည့် ခေါင်းစဉ်ဖြင့် ဒီဗွီဘီဒီဘီတိုက်ကို ရွေးနှေးကြမည် ဖြစ်သည်။

ကမ္ဘာ့ရာသီဥတု အပြောင်းအလဲနဲ့ အတူ မြန်မာပြည်မှာလည်း ရာသီဥတု ဖောက်ပြန်ခြင်းရဲ့ အကျိုးသက်ရောက်မှုက လူတွေရဲ့ နေ့စဉ် လူမှုဘဝတွေအပေါ်၊ စိုက်ပျိုးရေးနဲ့ ရေလုပ်ငန်း အပါအဝင် တခြားစီးပွားရေး ကဏ္ဍတွေကို ထိခိုက်နေတယ်။ လောလောဆယ်မှာ မြင်သာတဲ့ ရာသီဥတု အပြောင်းအလဲတွေကို ကြိုနေရသလို၊ နောက်ထပ် အခြေအနေ ပိုဆိုးနိုင်တယ်ဆိုပြီး နိုင်ငံတကာ သုတေသန စစ်တမ်းတွေမှာဖော်ပြထားတယ်။ ကုလသမဂ္ဂဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ် (UNDP) စစ်တမ်းတစ်ခုမှာလည်း သဘာဝအန္တရာယ်၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုတို့ဟာ မြန်မာပြည် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု တည်ဆောက်ရေးကို စိန်ခေါ်နေတဲ့ ကဏ္ဍကြီးတစ်ခုအဖြစ် ဖော်ပြပါတယ်။

မိုးခေါင်ခြင်းနှင့် မိုးများခြင်း ။ ။ မြန်မာပြည်မှာ မိုးခေါင်ရေရှားမှုကို ၁၉၉၀ နောက်ပိုင်းနှစ်တွေမှာ သိသိသာသာ ကြုံလာရပြီး အခုနောက်ပိုင်းနှစ်တွေမှာ နိုင်ငံတဝှမ်း မိုးခေါင် ရေရှားပါးမှုအခြေ အနေ ပိုဆိုးလာနေတယ်။ မိုးခေါင်ရေရှားမှု၊ ရေပြတ်လပ်မှုဟာ စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ငန်းကိုလည်း သိသိသာသာ ထိခိုက်လာတယ်။

မြန်မာပြည်မှာ မိုးရွာသွန်းတဲ့ ပုံစံမှာလည်း အပြောင်းအလဲတွေ ဖြစ်လာတယ်။ ပုံမှန်မဟုတ်တဲ့ မိုးရွာသွန်းမှုတွေကြောင့် ရေကြီးမှုတွေ အကြိမ်ပေါင်းများစွာ ကြုံရတယ်။ တချို့ ဒေသတွေမှာ ဆယ်စု နှစ်ပေါင်းများစွာအတွင်း စံချိန်တင် မိုးရွာသွန်းမှုကိုလည်း ဒီနှစ်တွေမှာ တွေ့လာရပါတယ်။ ၂၀၁၁ ခုနှစ် ဇူလိုင်ကနေ အောက်တိုဘာအတွင်း ဧရာဝတီ၊ ပဲခူး၊ မွန်၊ ရခိုင် ဒေသတွေမှာ မိုးရွာသွန်းမှု၊ ရေကြီးမှုတွေကြောင့် ဆန်တန်ချိန် ၁၅၀၀၀၀၀ ခန့် သန်းလောက် ဆုံးရှုံးခဲ့ပါတယ်။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်က ရေကြီးမှုမှာ စိုက်ပျိုးမြေ ၈၇၃၀၀၀ ကို ထိခိုက်ခဲ့ပါတယ်။

ဆိုင်ကလုန်းနဲ့ လေပြင်း ။ ။ ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် မတိုင်ခင်က မြန်မာပြည်မှာ ဆိုင်ကလုန်းဒဏ် ကြုံရတဲ့ အကြိမ်အရေအတွက်ဟာ သုံးနှစ်တကြိမ် ဖြစ်ခဲ့တယ်။ ၁၈၈၇ ကနေ ၂၀၀၅ ခုနှစ်အတွင်း ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်မှာ မှတ်သုန် မုန်တိုင်းဖြစ်ပေါ်တဲ့ အကြိမ်အရေအတွက်က ၁၂၄၈ ရှိခဲ့တယ်။ မြန်မာ့ကမ်းရိုးတန်းကို ဝင်ရောက်တဲ့ အကြိမ်က ၈၀ (၆ ဒသမ ၄) ရာခိုင်နှုန်းပဲ ရှိခဲ့တယ်။ အနီးဆုံး နှစ်တွေမှာ မာလာ (၂၀၀၆)၊ နာဂစ် (၂၀၀၈)၊ ဂီရီ (၂၀၁၀) တို့ ကြုံခဲ့ရတယ်။ ၂၀၀၈ မေလမှာကြုံရတဲ့ နာဂစ်ဆိုင်ကလုန်းက မြန်မာပြည်သမိုင်းမှာ အပြင်းထန်ဆုံး ဖြစ်ခဲ့တယ်။ ဧရာဝတီ မြစ်ကျွန်းပေါ်ဒေသနဲ့ ရန်ကုန် အရှေ့ပိုင်းဒေသတွေမှာ နာဂစ်ဒဏ်ကို ကြုံခဲ့ရတယ်။ လူပေါင်း ၁၃၈၃၇၃ သေဆုံးခဲ့ပြီး ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုဟာ အမေရိကန် ဒေါ်လာ ၄ ဘီလီယံကျော် ရှိခဲ့ပါတယ်။

ရေကြီးမှုနဲ့ အပူချိန်လွန်ကဲခြင်း၊ ၁၉၁၀ ကနေ ၂၀၀၀ အတွင်း ရေကြီးမှု ၁၂ ကြိမ် ကြုံခဲ့ရတယ်။ ၂၀၀၁ ဇွန်လ၊ ၂၀၀၆ အောက်တိုဘာ၊ ၂၀၀၇၊ ၂၀၁၀တို့မှာ မြန်မာပြည်အလယ်ပိုင်း၊ ရခိုင်ပြည်နယ်တွေမှာ ရေကြီးမှုတွေနဲ့ ကြုံရပြီး စိုက်ခင်းတွေ ပျက်စီးခဲ့တယ်။

အပူချိန် လွန်ကဲခြင်း၊ လွန်ခဲ့တဲ့ ဆယ်စုနှစ် ၆ ခုအတွင်း မြန်မာပြည်မှာ အပူချိန် တစ်ပုံပုံမြင့်တက်လာခဲ့တယ်။ ဒါကြောင့် နေရာသီမှာ အပူချိန် လွန်ကဲတဲ့ ဒဏ်တွေကို ကြုံလာ ရတယ်။ ဒီနှစ်နေ့မှာလည်း အယ်နီညီ ရာသီဥတုကြောင့် နိုင်ငံတဝှမ်း အပူချိန် စံချိန်တင်ခဲ့တယ်။

ဒီလပိုင်းတွေဟာ လာနီညာ ဖြစ်စဉ်ကို ကူးပြောင်းနေပြီ အားကောင်းတဲ့ လာနီညာ ဖြစ်လာရင်လာမယ့် ရေကြီးတာ၊ မုန်တိုင်းနဲ့ အချိန်အခါမဟုတ် ဖျက်မိုးတွေကို သတိထားရမယ်လို့ မိုးလေဝသ ပညာရှင် ဦးထွန်းလွင်က သတိပေးထားပါတယ်။

သုတေသန စစ်တမ်းတခုအရ ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုဟာ မြန်မာပြည်ရဲ့ စားနပ်ရိက္ခာ ထုတ်လုပ်မှုကို ဆိုးဆိုးရွားရွား ထိခိုက်နိုင်ပြီး ၂၀၅၀ မှာ လူ ၄၄၅၀ အထိ သေဆုံးနိုင်တယ်လို့ ဖော်ပြပါတယ်။ ဗြိတိသျှဆေးပညာ ဂျာနယ် (The Lancet) မှာ ဖော်ပြချက်အရ မြန်မာပြည်ဟာ ကမ္ဘာမှာ ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုကြောင့် လူအသေအပျောက်အများဆုံး ၁၀ နိုင်ငံထဲမှာ ပါဝင်ပါတယ်။ ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုကြောင့် စားနပ်ရိက္ခာ ထုတ်လုပ်မှုကဏ္ဍကို ထိခိုက်စေပြီး အငတ်ဘေးနဲ့ ရောဂါဘယဘေး တွေကို ဦးတည်စေလိမ့်မယ်လို့ သတိပေးထားပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံမှာ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနဲ့ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်ကြောင့် မူလနေရာကို စွန့်ခွာပြီး ပြောင်းလဲနေထိုင်မယ့် လူဦးရေဟာ နောက်ထပ် နှစ် ၃၀ အတွင်း လူဦးရေ ၅ သန်းခန့်အထိ ဖြစ်ပွားလာနိုင်ကြောင်း သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ပညာရှင်တစ်ဦးဖြစ်တဲ့ ဦးဝင်းမျိုးသူက ဆိုပါတယ်။

အာရှမှာ မြန်မာလိုပဲ ရာသီဥတု ပြောင်းအလဲမှုဒဏ် အဆိုးဆုံး ခံစားရမယ့် နိုင်ငံတွေထဲမှာ တရုတ်၊ ဗီယက်နမ်၊ အိန္ဒိယတို့လည်း ပါဝင်ပါတယ်။မြန်မာပြည်ဟာ ကမ္ဘာမှာ ကာဗွန် ထုတ်လွှတ်မှု အများဆုံး နှစ်နိုင်ငံ ဖြစ်တဲ့ တရုတ်နဲ့ အိန္ဒိယ တို့ ကြားမှာ တည်ရှိနေတယ်။ တရုတ်က ကာဗွန် ထုတ်လွှတ်မှု ထိပ်ဆုံးက နိုင်ငံ ဖြစ်ပြီး၊ အိန္ဒိယကလည်း အမေရိကန် ပြည်ထောင်စုနောက်က လိုက်တဲ့ တတိယ နိုင်ငံ ဖြစ်နေတယ်။ ၂၀၅၀ အရောက်မှာ မြန်မာပြည်ရဲ့ အပူချိန်ဟာ ၁၅၀၀၀ ၄ ဒီဂရီ Celsius အထိ မြင့်တက်နိုင်တယ်လို့ ခန့်မှန်းထားပါတယ်။ ဒီအတိုင်း ဖြစ်လာရင် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းကို သိသိသာသာ ထိခိုက်စေနိုင်ပါတယ်။

ဒါပေမယ့် မြန်မာနိုင်ငံမှာ ရာသီဥတု ပြောင်းလဲခြင်းကို ဖြစ်ပေါ်စေတဲ့ ကျောက်မီးသွေး စီမံကိန်းများ အရေး၊ သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း အရေးနဲ့ ပတ်သက်လို့ တိကျတဲ့ စီမံကိန်း မရှိတဲ့အပေါ် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် လေ့လာစောင့်ကြည့်သူတွေက စိုးရိမ်နေကြပါတယ်။ အရှေ့အာရှမှာ သစ်တော ဖုံးလွှမ်းမှု အများဆုံးရှိတဲ့ နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ ဖြစ်ပေမယ့် သစ်တောပြုန်းတီးမှုကလည်း အလျင်အမြန် ဖြစ်နေလို့ စိုးရိမ်စရာ ဖြစ်နေတယ်။

သူတို့ အမြင်

“နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံ နှစ်နိုင်ငံ မြေရှင်းရမယ့် မေးခွန်းမဟုတ်ဘူး။ လူသားအားလုံးနဲ့ ဆိုင်တဲ့ မေးခွန်းဖြစ်တာ ဆိုင်တဲ့ မေးခွန်းဖြစ်တယ်။ ဒီကမ္ဘာကြီးဟာ ကျွန်ုပ်တို့ရဲ့ အိမ်ဂေဟာ ဖြစ်တယ်။ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ဖို့ ဘယ်ပြုဟ်မှ မရှိဘူး” (တိဘက် ဘုန်းတော်ကြီး ဒလိုင်လားမား)

“ဒီနေ့ ကြုံတွေ့နေရတဲ့ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုကြောင့် ကြုံတွေ့ရတဲ့ သဘာဝဘေး အန္တရာယ်တွေဖြစ်တဲ့ မုန်တိုင်း၊ ရေကြီးရေလျှံ၊ မြေပြိုတိုက်စား၊ တောမီးလောင်၊ ပူပြင်းခြောက်သွေ့တယ် ဆိုတာ လွန်ခဲ့တဲ့ နှစ် ၁၆၀ အတွင်း ကမ္ဘာ့အပူချိန် တစ်ဒီဂရီ တက်တာရဲ့ အကျိုးဆက်ဘဲ ရှိသေးတယ်။ ခုထက်ကို ၂ ဒီဂရီအထက် တက်ဦးမှာမို့ စဉ်းစားသာကြည့်ကြပါစေတဲ့” (ဦးဝင်းမျိုးသူ - သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ပညာရှင်)